notam accipiant conditi quos regitis dirigendo
set provisionis unanimis et firmioris fidei vestigia
a proscriptum: Fr. ix. regi castelle conquirendo de papa

Perpensantes amoris affectum quem ad vos semper ha
buimus hactenus et habemus illesum firmi
ter credimus. ut sicut nos honorem vestrum et commoda
libenter amplectimur sic vos vice mutua di
ligatis et nostra que maxime cum nostrum aliorumque re
gum et principum immediate contingunt et in quibus
non tantum vestrum quantum nostrum vertitur interesse late quid ver
forte non credimus. qualiter pontificalis ambitio in imperi
alis honoris dispendium et aliarum dignitatum secularium
conata est semper hactenus iura nostra confundere et nostre
potencie brachia conculcare faciens accersiri romano
principium ut ad reges et principes alios faciliorem
habeat in sua cupiditate progressum. ipse quidem non
advertens quot et quanta mundo dissidia exhibuit tur
bacione procurant tractare non desinit qualiter hos
tes nostros contra nos temporaliter incitet et fideles nostros
a devocione nostra subvertat. qui nisi rebus ordinarie
procedentibus rectitudinis spiritu ducetur et debet
contra (christi)colas arma deponere et matris ecclesie subsidium
quam quasi inspicimus auxilio destitutam universaliter
cum fidelibus adducere succursum. preterea namque dis
crimina que pro unione ecclesie sopiende discordie inter
nos et summum pontificem procurandam totius fere
iam mundus potuit evitare nunc insanabili ca
su quem non sine fidei dispendio audivimus eve
nisse in partibus transmarinis fuisset salubriter et accu
rate provisum. cum idem nuncium vel filiorum nostrorum
presenciam quam frequenter et libenter optulimus hec po
tuit fructuosam si petite pro nos multociens
pacis finem negocio voluisset. nos igitur qui pro
honore catholice fidei sacrosanctam romanam
ecclesiam in omnibus revereamur ut matrem et libenter
ut patrem summum pontificem coleremus si ipse
nos ut filium debita relacione tractaret. sed sicut
negocio ipso vita nostra defendimus ut non solum no
bis set principibus aliis gloriam de nostra defensione
portemus vos tamen quorum nichil minus vicem causa
quam nostra nunc agitur et iniquos posse de facili hic infu
di negium sic apte in decima presencia facta neg
ligere vel ... huius potius dormitare. tamquam
si vos in nulla parte contingeret et de honore vestro cu
ra in nobis sollicitudinis non adesset. Quis igitur
in vobis et cautele modus in regibus aliis nunc cum si in rema
neret. si enim ipsum romanus augustus deseret vel cor
ruerit ad honera ista portanda sufficient si col
la nostra subtrahere ab eorundem honerum supporta
cione vellemus vestram. cum iste romane sedis antistes for
sitan absque demens pietate quam predicat quacumque
modo poterit licet contra nos suum posse valeat non tamen in ipso quod
in regnis nostrum nititur offendere maiestatem mo
tus nostros arcere non possumus quin cum nostrum et aliorum
vi nostra viriliter tueamur. requirimus igitur affec
cionem vestram et rogamus attente quatenus diligenter adver
tentes qualiter summus pontifex suis moribus que ni
chil habere debet cum gladio non contentus in alienam mes
sem falcem presumptuosus immittit et ut non longe a
vobis petantur exempla. qualiter in regno portugalie hono
res et usurpavit dignitatem cuius vestris et avos exti
tistis. nos enim ad conterenda nostrorum colla rebellium et expe
diendas insidias. quorum perpetrem astucia nostris processibus
imponuntur post magnificum exercitum nostrum. quem ad par
tes ytalie victoriose premisimus pluries illuc procedimus

instanter. sed audito casu illustris regis francorum dilec
ti amici nostri statim processus nostros in regnum nostrum protendi
mus revocandos et de vassallis nostris et gente ac de
suffragiis aliis sic ultramarino negocio magnifi
ce disposuimus providendum quod dexteram nostre potencie quam sibi
liberaliter extendemus celeriter se senciant fructuosam
non tamen ex hoc tales cursus obmittimus ad conterendas
rebellium nostrorum reliquias potenter et viriliter. item
damus ad hec quod nec de fructis nostris xii. fidelibus nostris
dixit indubitanter affectio vestra credat. et ad imple
at cum effectu. Fr. ix. regi anglorum super eo quod non canit

Quantum et qualiter hactenus pro novo papam
generali bono fidei christiane sed tamen ecclesie precipue ad
cuius recuperationem universorum christianorum sed precipue re
gum et principum vota suspirant ad pacis universali
ter expetitate dulcedinem inter nos et istum ac alios
ecclesie romane pontifices procurandam humanitatis nostre
colla submisimus serenitatem vestram sicut ig
credimus nec mundus ignorat volumus siquidem
pacem ferventer expetere ne in mundi cursum dissidi
is videremur. volumus illum antiquum pacia
num tempus rigore quod non nonnullos progenitores
nostros divos romanos augustos insultibus forsan no
vimus ... huisse. nuper ad requisitionem et preces illustris
regis francorum dilecti amici nostri terre sancte subsidium
pariter et instanter accinctum percepimus desperatum. quodam
modo pacis negocium resumere delectabat quamquam nos
preteritorum experimento preteriti de pacis dubitare nego
cio cogeremur dum quociens humilitatis ad pacem
evidencia signa monstravimus totiens voluntatem
patris adversam invenimus duriorem. de processu tamen re
gis eiusdem ad pape presenciam talem qualem fiduciam
optinentes fideles nostros et sollempnes excellencie
nostre legatos plena nostre voluntatis auctoritate sufful
tos specialiter providimus destinandos qui dudum pro honore
ecclesie matris nostre ac felicibus christianitatis auspiciis
salvo honore imperii et regnorum quibus auctore
domino presidemus voluntatem nostram ad pacem para
tam exponerent et manifesta presagia future satis
factionis offerrent que rex ipse sufficiencia re
putabit iste bonus pastor ecclesie nullum ad ius
et honorem imperii ac ad nos volunt habere respec
tum sed totum sue subicere potestati quo lombardorum
negocium quod pacis tractatum semper hactenus impedimenta
pervenerat preponere quam debebat ex quo turpiter perfugi
ant ecclesia oblata ecce itaque quesivimus pacem et
non invenimus. vocavimus eum et non vocata respondit igitur ut
testatur sic nostra et imperii nostri iura aliorumque regum et prin
cipum pro causa nostra viriliter tueamur. quia nos non oportet
amplius pacem imprudenter expetere sed potius ac
ceptare petitam. Fr. ix. card. invective super eo quod non canit novum papam

Ad vos est hoc verbum filii effrem
... male tendentes arcum et primus se
mittentes sagittas turpiter in die belli conversi retror
sum ad vos est hoc verbum filii dispersionis. onerat
ad vos est hoc verbum aliarum capita non lincia magis
iudicis assessores. ad vos est hoc verbum per quibus totus
mundus pendens in verba oblaquitur non ego possum
loqui quam oblatur quia de mundo sum licet in mundus oportet
me sentire cum ipso tamquam pars suo toti non dissona
nec adversa scribentis itaque attendite. de dirina
et incepta materia eundem epistolam exordii digna
te privatam lingua mea compulsa prius praripit
in illam quam concipiens eis prius delegasset et de sero
ius non ex precepto iudicio nimis plene concepta est